

ТОШКЕНТ ХАЖИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР, ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 245 (3217). Чоршанба, 15 декабрь 1965 йил. Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

БИНОКОРЛАР ҒАЙРАТИ

«Алмаликвинстрой» трести бинокорлари КПСС XXIII съезди шарафига вахтада туриб ажойиб ғалабини қўлга киритди. Улар кўроқнинг руҳ сарали фабрикасида қўрилган олтинчи секция ишюотини муддатидан олдин қўлдан чиқардилар. Барча ускуналар сифатли монтаж қилинди. Объект тежарак-атрофлари тартибга келтирилди.

Трест коллективини шаҳарда бошқарув муассасалари қўрилши бунга адо этиб қўйди. Етти ишлаш заводида улар қўли билан янги цех бунёд этилди. Бу цех ҳар йили 10 миң квадратметр дурадгорлик буюмлари ишлаб чиқаришга қўрилади.

Шу қўлларда шаҳардаги бошқа қўрилмада ҳам бинокорлар зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Улар партиямиз XXIII съезди шарафига ўзаро мукобадаланиб саноат, турар-жой ва маданий-маиший бинокор қўрилшини йилнинг илгиринчи кунларида бажариш учун курашмоқдалар. Қўрилш сифатини яхшилаш бунга бир қатор тадбирлар белгиламоқдалар.

М. СУТОНОВ.

Ю ҚОРИДАГИ суратда Тошкентдаги 2-тўғиқилиш фабрикасининг пешиван мотористи Саида Сайдамбетова кўриб турибди. У нормани муттасил ортиги билан адо этмоқда.

А. ПАЛЕХОВ ФОТОСИ.

ЭРГАШ ама Мусақуллов қарийб ўн йилдирки, Ормонлиқда районида Карл Маркс номи колхоз фермасида молбоқар бўлиб меҳнат қилалпти. У 183 бош молни семиртириб боқалпти. Суратда: ўртоқ Э. Мусақуллов.

Я Н Г И Ш Т А М И

Кўрак чувиш машинасидаги барабанинг арра тишли лентаси тайёрланаётган пайтда итамп ичиқларнинг қўлини ушларди. Унинг ёмон ишлаши натижасида четёрдан четга тишли ҳоллари рўй беради. Энди-чи? Асосий ишлаш қисми қаттиқ қўшиммали материалдан ясалган итамп жорий этилди-ю, арра тишли лентанинг сифати яхшиланди-қўйди.

Ҳозирги кунда қорқоқда ўрта итамп ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Улар билан олтинта пресс модернизацияланди. Янги итампнинг жорий этилиши билан ВПХ—1,5Б кўрак чувиш машинасида кўриб турилган тоза пахта чиқариш имкони туғилди. Итампнинг чиқарилган ошанглиги натижасида «Ўзбексельмаш» заводи ҳар йили 1966Б сўмлик иқтисодий фойда қўриқда. Ҳозирги кунда машинасозлар партиямиз XXIII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб қўллаб

«ХИМИКЛАР КҮНИ»

СССР Олий Совети Президиуми «Химиклар кўни» байрамини белгилади.

«Химиклар кўни» ҳар йили майнинг охири яқинба кўни байрам қилинади.

(ТАСС).

«МЕДИЦИНА ХОДИМЛАРИ КҮНИ»

СССР Олий Совети Президиуми «Медицина ходимлари кўни» байрамини белгилади.

«Медицина ходимлари кўни» ҳар йили июнинг учинчи яқинба кўни байрам қилинади.

«ЧЕЧЕН-ИНГУШИЯ АССР ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАНДИ»

Халқ ҳўжалигини ривожлантиришда эришилган муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиуми Чечен-Ингушия Автоном Совет Социалистик Республикасини Ленин ордени билан мукофотлади.

(ТАСС).

ҚИШЛОҚ КЛУБИ

Қишлоқ ҳўжалик йили муваффақиятини яқинлади. Айниқса, «оқ олтин» соҳибдорлари бу йил улкан зафар кўчдилар. Ҳар толаси олтиндан қиммат бўлган пахтадан тоғ-тоғ хирмон уюлди. Бундай катта ютуқни қўлга киритишда қишлоқ интеллигентларининг, жумладан клуб ходимларининг ҳам ҳиссаси бор.

Қишлоқ клуби илгўр тажрибалир алташанидан ва ишлаб чиқаришда юксалиш учун эришма қўриқлардан чинакам маданият учоғидир. Клублар дама меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатиш билан уларнинг кўнрақ-кўнрақ ғайратига-ғайрат қўшадилар. Шунинг учун ҳам пахтакор муҳимизатор, чорвадор соҳибкор қўш қорайиши билан ўз ҳўжалигининг маданият учоғи томон шошилади.

Шини клубидаги бор, — деб ёнади Бўя районидagi Ҳамза номи колхоз аъзолари билан бир гуруҳи. — Биз клуб ходимлари хизматидан хурсандимиз. Бу ерда қачон бўлмайди, кўнгили дам олиб, ҳордиқ чиқарамиз. Савол-жавоб кечалари бўлиб туради. Янги фильмлар кўрсатилади.

Областимизда ўзининг намуна иши билан пахтакорларга манзур бўлаётган бундай клублар кўп. Оржоникиде, Юқори Чирчиқ ва Қалишай районидаги кўнчилик колхоз клублари шундай жумласидан. Бу маданият учоқлари, кишиларни тарбиялаш учуннинг ваифалари деб биландилар. Улар меҳнаткашларини юксак қўйиллик, коммунизмга, ҳоқидиқ руҳида тарбиялаш, эскилик сарқитларига қарши кураш ишида партиа ташиқлотларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Бунда клублар ҳузурида ишлаб турган халқ университетлари ва тўғаракларининг ҳам роли катта бўляпти.

Шуни қувонч билан қайд этиш керакки, кейинги йилларда қишлоқ клублари ишида янги формада бўлиб бўлди. Уларнинг турмуш билан боғлиқлиги мустаҳкамланди. Янги традициялар ва одатларнинг қишлоқ аҳолиси турмушига синдиришда клублар катта роль ўйнай бошлади. Қишлоқдаги маданият учоқлари ташаббус билан жойларда «Бахт уйлари» очилди. «Меҳнат шухрати» музейи ташкил этилди. Юқори Чирчиқ районидagi «Политотдел», Янги-йўл районидagi Х. Турсунқул номи колхозларининг клублари бу соҳада яхши ташаббус бошлаб бердилар.

Аммо, очик айтиш керакки, областимиздаги айрим қишлоқ клублари шу кунинг талаблари даражасида иш олиб бормаётдилар. Бунга асосий сабаб, клуб совети аъзоларининг ўз ваифаларига совоққонлик билан қараётганликлари оқибатидир. Кўнчиқа Совет аъзолари тадбиркорлик билан иш юритмайдилар. Клублар фақат кинофильмлар кўрсатиш учунгина очиб қўйилади. Айрим қишлоқ клублари қўнчиқа бум бўш ётади, у ерда ҳақ қандай тадбирлар ўтказилмайди, буни бўлмаста клубда ишлаб турган боқилди, оқбор ўрнида фойдаланилади.

КРЕМЛДА МУЗОКАРАЛАР

14 декабрда Кремлда Совет раҳбарларининг Жаоир Халқ Демократи Республикаси Революцион Кенгашининг раиси ва Министрлар Советининг раиси Хуари Бумиддин билан музокаралари бўлиб ўтди.

Ўртоқларча ва ошқора вазида ўтган сўхбат вақтида Совет Иттифоқи билан Жаоир Халқ Демократи Республикаси ўртасидаги дўстона муносабатларини янада ривожлантириш масалаларини юксалиш фикрлашиб олindi. Шунингдек бир қанча ақтуал халқаро проблемалар ҳам муҳокама қилинди.

Музокараларда Совет томонидан СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний ва бошқа расмий ишчилар қатнашдилар.

Жаоир томонидан музокараларда Хуари Бумиддин билан бирга Революцион Кенгаш аъзоси, Ташқи ишлар министри Абдулазиз Ўзтафлов, Революцион Кенгаш аъзолари Муҳаммад Тайиб Ларий, Мулла Абдунозир (Шабў) ва Абдулла Белхуш ҳам давомида расмий ишчилар иштирок этидилар. (ТАСС).

Кубалик меҳмон

Куба Коммунистик партиясининг Марказий Комитети секретариатининг аъзоси, Куба Республикасининг революцион ҳукуматининг министри Карлос Рафаэль Родригес КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан 14 декабрда Москвага келди.

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРИШ — АСОСИЙ ВАЗИФА

Бу йилги қишлоқ ҳўжалик ишларини яқинлаштиришда эришилган ютуқлар ҳам, юз берган намунчалар ҳам аниқланди. Янги фикр ва янги мулоҳазалар пайдо бўлмоқда.

Ўтган йили биз пахта тайёрлаш плавани 36 иш кунда 23 кунда маррага етдик.

Баъзи кишилар: бу йил пахта тайёрлаш плаванининг барвақт бақариллишига кўзда ол хавонинг кулай келиши сабаб даврида об-хавонинг яхши келиши, шўбоҳаси ишимизга катта ёрдам берди. Лекин бундан илгари ҳам ёнгарчилик кам бўлган, ҳаво очик бўлиб турган, пахта сўшиқатга тушмаган йилларни кўп кўрганимиз, бироқ 23 кунда ён бир оқиб пайд бақарилганлигини эсломайлик.

Нега бу йил шундай ёзгарин бўлди? Биз бунга биринчи навбатда одамларимизнинг ишга бўлган муносабатлари тўбдан ўзгарганини, колхоз ишига меҳр-муҳаббат олиб кетганлиги, техникага, пахта терим машиналарига чинакам илҳос қўйилганлиги асосий сабаблардан бўлди, дедимиз.

Шундай. КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қишлоқ меҳнаткашларининг иқоидий меҳнатга бўлган иштиқоқ

рини беғиёс ошириб юборди. Пахтачиллик соҳасида янги-янги тадбирлар амалга оширилди. Агротехника фани ютуқлари, илгўр тажрибалар кенг ёйилди. Механизаторларнинг пахтачилик ишига бевосита раҳбарлик қилиши янада мустаҳкамланди.

Масалан, бу йил механизаторлар бошлиқ звеноси аъзолари ҳали у ерда, ҳали бу ерда эмас, балки ўзларига бўлиб берилган участкаларда ишлаб чиқарди. Бу усул кишиларнинг ҳосилдорлик учун бўлган жавабгарлигини оширди. Ҳамма барабар-сифатли ишлашга қаратилди.

Тўғри, илгари қолоқ бўлиб келган бизнинг колхозимизда ҳосилдорлик ҳар йил биринчи центнер кўтарилиб борапти. Бу йил миң гектар пахта майдонидан плаванида 20,54 ўринга 23,8 центнердан ҳосил қўрилди. Эргаш Бозоров бошлиқ звеноси аъзолари ўтган йилда 22 ўринга 28,7, Раҳмон Умиров бошлиқ звеноси аъзолари 33 центнердан, Галин Григорий бошлиқ звеносида 29 ўринга 35 центнердан пахта олindi. Анавар Балчиев, Қобил Асқонов ўртоқлар бошлиқ звеносида ҳам ҳосилдорлик анча ошди. Шу йўл билан колхозимизнинг даромади 1960 йилга нисбатан икки баравар кўпайди. Ўтган йили ҳар меҳнат ку

дайдовчилар 100—110 тоннадан пахта тердилар. Далаларда ишлаган 30 та пахта терим машинасининг ҳар бири билан ўрта ҳисобда салкам 62 тоннадан пахта терилди. Натижа яхши бўлди. Пахта терим муддати ўтган йилга нисбатан 15 кун қисқарди.

Лекин шуни очик эътироф қилиш керакки, пахта терим машиналарининг бундан ҳам уюмли ишлаши ҳосилдорлик қабоғлиқ. Ҳосилдорлик қанча ошган сари, машиналар ҳам шунчалик уюмли ишлашлари.

Тўғри, илгари қолоқ бўлиб келган бизнинг колхозимизда ҳосилдорлик ҳар йил биринчи центнер кўтарилиб борапти. Бу йил миң гектар пахта майдонидан плаванида 20,54 ўринга 23,8 центнердан ҳосил қўрилди. Эргаш Бозоров бошлиқ звеноси аъзолари ўтган йилда 22 ўринга 28,7, Раҳмон Умиров бошлиқ звеноси аъзолари 33 центнердан, Галин Григорий бошлиқ звеносида 29 ўринга 35 центнердан пахта олindi. Анавар Балчиев, Қобил Асқонов ўртоқлар бошлиқ звеносида ҳам ҳосилдорлик анча ошди. Шу йўл билан колхозимизнинг даромади 1960 йилга нисбатан икки баравар кўпайди. Ўтган йили ҳар меҳнат ку

на 3 сўм 66 тийиндан ҳақ тўланган бўлса, бу йил 4 сўм 20 тийиндан — тақсимлашни мўлжаллашимиз. Колхозчиларимизнинг турмуш шартини яхшиланаяпти. Қишлоқимизда жамоат бинолари, янги мактаб, боғча бинолари қад кўтарилди.

Биз энди қолоқдан қичиб олдик, десак бўлади. Пахтадан юқори ҳосил олиш йўллари, янги иш методларини, энг муҳими — пахта терим муддатини қисқа вақт ичида бажариш йўллари, ўрганиб олдик. Ҳўжалигимизда пахта терим машиналарига ҳоқ бўладиган кишилар қолмади. Бас, шундай экан, эндиги асосий вазифа — бундан бун ҳосилдорликни яна ошира боқилан иборат. Тўғри, янги йилда, областимиздаги қишлоқлар ҳўжаликлари катта-катта майдонларнинг гектар д и а 30 центнердан ва ундан ҳам ошириб ҳосил олаётган ҳозирги пайтда, биз колхозимизда салкам 24 центнердан пахта хирмони кўтардик, дейишга ўринли. Шунинг учун биз энди ўз оқимизга ҳосилдорликни оширишда катта вазифа қўйиб, ҳозирданок бу соҳада қатор тадбирлар амалга оширишга киришимиз.

Ҳосилдорликни оширишнинг омилларидан бири сувдан тўғри

фойдаланишдир. Маълумки, бизнинг ерларимиз қўриқини текис бўлса ҳам баъзи қатталардан оқва чикиб кетмайди. Бир ерда сув равион борса, иккинчи жойда сув қўлла қолади. Бу шўбоҳаси ҳосилдорликка путур етказиб келди. Шунинг учун бу йил шудордан олдин учта бўлдоқлар билан сув равион оқмайдиған ерлар текисланди.

Еввойи ўт ҳам ҳосилнинг заволи. Еввойи ўт билан курашман, деган деҳқон баҳорда эмас, кўзда иш бошлаш лозим. Шунинг назарга олиб, бу йил барча майдонларини барвақт 32—35 сантиметр чўқурликда шудор қилдик. Шудордан олдин агро-техника қоландарига амал қилиб, ҳар гектар ерга 365 килограмм суперфосфат солинди.

Колхозчиларимизнинг фирри-экири ҳосилдорликни оширишга қаратилган. Сўзи билан иши бир бошлаш колхозчиларимиз бу соҳада катта ютуқда эришиш учун бир ғайратларига ўй ғайрат қўшиб меҳнат қилдилар.

Ю. ТўЛАГАНОВ.

Бўқа районидagi «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг раиси.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ АҲВОЛ

ЛОНДОН, 13 декабрь. (ТАСС). Сайгонда несики вазиат ҳужим сўмоқда. Америка ҳарбий полициясининг отрядлари бутун тун бўйи шаҳар кўчаларида асқиллик қилиб юрди. Рейтер асқилликнинг Сайгондаги муҳбири берган хабарда айтилишича, Сайгондаги янги порташлар бўлишидан ва Жанубий Вьетнам паталларлари ва Американинг шаҳардаги ҳарбий объектларига яна ҳужум қилишдан ҳавотирланмоқдалар.

Бугун шаҳар ченисидagi полиция участкасига Жанубий Вьетнамнинг икки аёл ватанпарварлари гранадалар боғламини ташлади. Натижада полициячилардан икки киши ярадор бўлди.

Менонг дарёсининг дельтасида Сайгондан 55 километр жанубда бошланган оғир жанглар тинимсиз давом этмоқда. Бу жангларда озодлик армиясининг йирин кўчили билан кўнчиқоқ ҳужумат кишиларининг бир неча полки қатлашмоқда. Америка самолётлари Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг шу райондаги позицияларини устма-уст бомбардирмон қилиб турибди.

Планетамиз ХАБАРЛАРИ

БМТда Покистон президентининг нутқи

НЬЮ-ЙОРК, 14 декабрь. (ТАСС). Қўшма Штатларга раисий визит билан келган Покистон президенти Муҳаммад Абдулбуғун Ўзбекистоннинг Ташиқоти Бош Ассамблеясининг янги мажлисида нутқ сўзлади. Унинг нутқи асосан Покистоннинг Қашмир масаласидаги маълум позициясини баён қилишга бағишланди. Жумладан, у Ҳиндистон Қашмирнинг ташиқотини белгилаш мақсадида унинг территориясида плебисцит ўтказишга розилик бериши керак, деди. Абдулбуғун нутқ сўзлаб бўлган.

БОМБАЙГА ЖАЛА ЕГДИ

ДЕХЛИ, 13 декабрь. (ТАСС). Араб деғизли томонидан келетган қишлоқ Бомбай устига жала оқиб ётибди. Темир йўл ҳарақати тўхтаб қолди. Деғизда довули кўтарилибди. Ҳиндистоннинг қарбий соҳалидаги уч шатт-Керала, Майсор ва Махараштра штатларидаги қўллаб-қўлланган оқибот кетди. Қанча одам ҳалок ва қанча ишюот вайрон бўлгани ҳақидаги тўла маълумотлар ҳозирча оқибот қилингани йўқ.

Ҳиндистон жанубининг шарқий соҳалига ҳам довули ёпирилган.

ЭСЛАНДА РОБСОН ВАФОТ ЭТДИ

НЬЮ-ЙОРК, 14 декабрь. (ТАСС). Кеча, Польш Робсоннинг рафисаси, ташиқид жамоат арбоби, Совет Иттифоқининг улкан дўсти-Эсланда Робсон 68 ёшида вафот этди.

АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИНИНГ АҲДИ ҚАТЪИЙ

ЛУСАКА, Замбия президенти Кеннет Каунда Танзания президенти Ньерере билан учрашганидан сўнг бу ерда министрлар мажлисининг факуллада мажлисини чақирди.

ДОУССАЛОМ, Танзания президенти баширты Англия 15 декабрда қадар Жанубий Родезиядаги Ян Смит режимиға ишбати кескин қоралар кўрмайдиган бўлса Танзания ҳукумати Англия

ЛАОСДА АҲВОЛ

ХАНОЙ, 13 декабрь. (ТАСС). Патет-Лао ирролли кучлари Лаос кўп гуруҳи кишиларининг жуда кўп аталарини қайтардилар ва Фу-Кут районда (Юқори Лаос) уларни жиддий мағлубиятга учратдилар, деб хабар беради «Патет-Лао Овози» радиостанциясининг хабарига сўйиб Вьетнам информация агентлиги. 11 ноябрдан 2 декабргача душманнинг 18 самолети уриб туширилган, 21 самолетиға шикаст етказилган ва душман солдатларидан 150 киши сафдан чиқарилган.

ЭРОН ШОҲИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ТЕҲРОН, 13 декабрь. (ТАСС). Эрон шўхи Муҳаммад Ризо Паҳлавининг «НЬЮ-ЙОРК Таймс» газетаси муҳбири билан қилган сўхбат текисини бугун Эрон матбуоти босиб чиқарди. Сўхбат вақтида шўх айтганики, Эрон «ҳеч бир чет давлатга таъйинмади», мустанкил сиебат юризмақда. Муҳаммад Ризо Паҳлавий мен Совет Иттифоқи билан дўстлик ва ҳамкорлик сиебатини давом эттирмади, деб таъкидлаган.

Металлургия заводи қуриш тўғрисидаги Эрон — Совет битилиши тўғрисида берилган саволга шўх Эрон бош министри Амир Аббос Ҳусейннинг қўйидаги таълиқ билан жавоб берган: «Ғарбдашлар Эрон металлургия заводиға муҳтож эмас, деб даъво қилмоқдалар. Бирон, биз ўзимиз учун нима яхши-ю, нима ёмонлиги тўғрисида баёнотлар беришга йўл қўймаймиз».

НАЙРОБИ, Кения президенти Жомо Кенята Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарига юборган телеграммасыда «Жанубий Родезияга қарши мажбурий қоралар» кириш учун Ҳавфизлик Кенгашининг мажлисини дарҳол чақирини тақлиф қилди.

ЛАГОС, Нигерия Смитнинг Жанубий Родезиядаги ирқчи ҳукумати исебини тўғатиш соҳасида қўрилган қораларни муҳокама қилиш мақсадида миллатлар ҳамдўстлиги мамлакатлари ҳукуматлари бошлиқларининг Кенгашини январа ойда чақирини тақлиф қилди. Бу ерда эълон қилинган расмий баёнотда — шу тақлиф ҳақида гап боради. (ТАСС).

СУДЬЯ ҲИСОБ БЕРМОҚДА

Шу йил 19 декабрда район (шаҳар) халқ судларига сайловлар бўлишида ҳозир об'ектларда халқ судларига бўлажак сайловларга қизил таррабди қилиш учун Агитаторлар сайловчилар ўртасида ақлий-қиссий ва ташкилий ишлари ааж оддирий юборилар. Судьялар эса ўз ваколатлари тузили мубоабати билан қалма ишлари жоисидан халқ олдидан ҳисоб беришмоқда.

Калинин район халқ суди ҳам сайлов арафасида қорхона ва муҳтасаблар, колхоз ва совхозларга бориб, ўз фаолияти ҳақида ҳисоб бермоқда. Халқ суди йил бойдадан бундан олдин ишда сайловчилар олдидан 11 марта ҳисоб берди, 31 марта тематик лекциялар уюштирди.

«Жиноий элементлар ва жамоат тартибини бузишчиларга қарши кураш», «Социалистик мулк ва қонунчилиқ» синиғори юридик темаларда ўқувчиларнинг турли лекция ва суҳбатлар, бошқа про-филактик ишлар катта фойда келтирмоқда. Бу тадбирлар суд ва халқ алоқасини мустаҳкамлаб, жиноятлар содир бўлиши- нини олдини олишга катта роль ўйнаётди.

Масалан, «Ишлар» совхозини «Москва» колхозидан ташкил этилган ҳисобот ишчиликнинг ҳар бирини 200 га эҳти сайловчи иштирок этиди. Районнинг бош халқ суди ўқувчи ўртоқ Ш. Шукуров ҳисобот доклати қилди. Сайловчилар судьянинг ҳисоботи унун маи ажи баҳолар эҳкамлар, суд ишини ақлий-қиссий доир айта-ўйлаш қўриқларди. Жойларда тез-тез тематик савол-жа- ноб кечалари, лекция ва суҳбатлар уюштириб туриш, совет қў- нунлари ҳақида тушунириш иш-

лари олиб бориши масалаҳат бердилар. Халқ масалаҳатчилари ҳам қи- собот беришди. Ҳозирча 17 жойда халқ масалаҳатчиларини ҳисобот ишчилари бўлиб ўт- ди.

Калинин районида ҳозир 39 ўртоқлик суди иш олиб беришмоқ- да. Район халқ суди жойлардаги ўртоқлик судьяларини раислари ва аъзолари билан семинарлар, суҳбатлар ўтказиб туришишди. Ўртоқлик судлари тузилишида Низом тасдиқлаб тушунириш иш- лари олиб боришди.

Я. МОРДУХАЕВ,
З. ЛАТИНОВ,
К. АБСОЛОВ,
халқ масалаҳатчилари.

Чирчиқ «Узбекхиммаш» заводининг техника ахбороти хонаси ҳамма вақт таъжуб. Бу ерда фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқлари ҳақидаги адабиётлар билан танишиш мумкин. Суратда: завод техника ахбороти хонасида.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ФЭТАГ фотохроникаси).

СОЦИАЛИЗМДА ИЖТИМОЙ МУЛКНИНГ ИККИ ФОРМАСИ

Социализм шароитида ишлаб чиқариш мубоабатларининг негизи — ишлаб чиқариш воситалари ва ижтимоий мулкнинг тарзи. Социалистик мулкнинг бу вужудга келишида ҳуқуқийларга қўра икки формада, яъни давлат ёки умумхалқ мулки ва колхоз-коопе- ратив ёки меҳнатчиларнинг муай- яни коллективнинг тегишли мулк- сифатида мавжуд бўлиб, шу асо- да ривожланади. Қишлоқ хўжали- га давлат мулкчилиги асосан совхозлар шаклида мавжуддир.

Халқнинг ўзи давлат мулкчили- ги социалистик мулкчилигининг кўпроқ тақомиллашган формаси эмаслигини тасдиқлаб турибди. Бунда умумийлаштириш даража- си юксак бўлиб, етувчи иқтисодий мубоабатлар тарзи топилган. Масалан, совхозларда барча ишлаб чиқариш воситалари ва бутун маҳсулот умумий ҳаққини берди. Колхозларда эса фақат асосий ишлаб чиқариш воситаларини умумийлаштирилган. Улар хўжалик- да еттиштирилган бутун маҳсулот синиғори шу колхоз аъзолари мулк- қи ҳисобланади. Колхоз фақат ўз- натируал маҳсулот ва пул даро- мадларининг маълум қисmini бил- лангина умумийлашган ҳаққини ва истеъмол фондини яратишда иштирок қилади.

Маълумки, мулкчилик ишчи- ларнинг ишлаб чиқаришдаги муб- носабатларини ифодалайди. Бун- да уларнинг ишлаб чиқариш воси- таларига мубоабати, мулкчилик- нинг тақомиллашуви аявало аниқ шу ишлаб чиқариш доирасининг ўзига рўй бериши.

Социалистик давлат мулкчили- ги илгари буржуазия қўлида бўл- ган асосий ишлаб чиқариш воси- таларининг национализациясини қили- шини оқийдиган ажузда қолди. Ер, завод, фабрика, банк, темир йўллари, ер ости бойликлари ва қўра қўра соҳилларнинг давлат қўли- га ўтиб, умумхалқ мулки бўлиб қолди. Бу эса барча ишлаб чиқариш воситаларини умумий- лаштиришни тақозо қилди. Ма- салан, мамлакатимиздаги барча ишлаб чиқариш фондларининг 90 процентидан кўпроғи халқ мулки- дир.

Колхоз-кооператив мулки эса бошқа бир тарзда бўлиб қолди. Майда ва ўрта тоғар ишлаб чи- қарувчилар ихтиёрий равишда ишлаб чиқариш кооперативлари- га бирлашдилар. Шундай қилиб, деҳқоннинг ҳусусий мулки коллек- тив мулкига айланди.

Мулкчиликнинг бу икки форма- си ўзининг етувчи даражаси билан бир бириндан фарқланади. В. И. Ленин давлат мулкчили- ги социалистик мулкнинг етувчи олий формаси деб ҳисоблаган. Давлат мулки колхоз-кооператив мулкидан ишлаб чиқариш воситаларини социалистик умумийлаштириш- нинг меҳнати умушташтириш- нинг юксакроқ даражаси билан фарқ қилади ҳамда энг ривожлан- ган социалистик ишлаб чиқариш мубоабатларининг негизи бўлиб ҳисобланади.

рақибига салбий таъсир кўрсат- та олмайдди. Улар артель жамоат хўжалигининг ривожланиши ва мустаҳкамлашига ердан бери- ди. 1965 йил бошга келиб мам- лакатимиз бўйича ердан хўжа- лиқлардан йиллик қорамол сови умумий қорамол сонининг 28,8 процентини, жумладан, сиғир — 41,6 процентини, қўчалар — 27,5 процентини, қўй ва эчки- лар — 23,4 процентини ташкил этиди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати коллектив жамоат хўжалигини мустаҳкамлашга ҳа- мийда айтиб бериб келди ва бундан бундан халқ айтиб бериб бери- ради. Бунда партия ва ҳукумат колхоз ҳамда совхозларда икки- на мубоабатли манфаатдорлиқни доимо бирга қўшиб олиб бориш лозимлигини уқтиради.

Колхоз-кооператив мулки ҳам аста-секин коммунистик ижтимоий мулкка ўта боради. Бунда ишлаб чиқаришнинг ривожланиши кол- хозларда социалистик жағмагир- формаси бўлиб ишлаб чиқариш фондларининг ўсиши ва ундан фойдаланиш билан ҳамбарчас бол- гилди.

Пропандистларга ёрдам

Колхозларнинг бўлимас фонд- лари ўз социал иқтисодий моҳия- тини, мазмуни ва характери кўра бутун мамлакатимиз умумхалқ- фонди билан бир тилдаги фонд- дур. Ленин бу бўлимас фондлар умумхалқ функцияларини бажар- маиди, уларни умумхалқ мулки- нинг қўлинишидан бери, деб ҳисоблаш хато бўлур эди. Бўли- мас фондлар ўз структураси, иқ- тисодий моҳиятига кўра умумхалқ мулкига икки бўлга ҳам, фақат келаяққадгина шу умумхалқ мулкига ўсиб ўтади.

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларида қишлоқ хў- жаллигининг моддий-техника базасини ривожлантиришга катта аҳ- миёт берилади. Қишлоқ хўжали- ни ишлаб чиқаришнинг элентраш- тириш, механизациялаш ва автомат- лаштириш саноат билан қишлоқ хўжалиги ўртасида мустаҳкам алоқа бўлишини тақозо қилади ҳамда шаҳар билан қишлоқ ў- ртасидаги ишлаб чиқариш алоқа- ларининг тақомиллашуви олий боради.

Социалистик мулкчилик ҳар ик- кала формасининг бир-биринга то- бора яқинлашувида колхозлардаги жамоат хўжалигини ривожланти- риш ҳам катта роль ўйнайди. Кол- хозларнинг жамоат фондлари ўси- ши билан бирга қўй, нағза, ку- тубхона, болалар муассасалари, кино, стадион, маърифат кўмак- кўратини қорхоналари ва қўра- лар тармоғи кеңгай боради ҳамда колхозчиларнинг шахсий ахтиё- билан тобора тўлароқ қўриқила- диган бўлади. Бундай тадбирлар- нинг амалга оширилиши қишлоқда социалистик тақсимот принци- пининг тақомиллашуви, шаҳар билан қишлоқнинг бир-биринга то- бора яқинлашуви дедимиз.

Мулкнинг икки формаси кол- хозларда ишлаб чиқариш алоқа- ларининг ривожланиши туғйди ҳам бир-биринга яқинлашади. Кей- инги вақтда ана шундай алоқа- ли ҳам катта роль ўйнайди. Ҳам- норликнинг бошқа хил формалар- ни белги қилиб ёлди. Эндликда хўжалиқлар ишлаб чиқариш ва маданӣ-маърифат объектларини бир- галашиб қўрмоқдалар ва улардан

бирга фойдаланишмоқдалар. Бундай ҳамкорлик натижасида элентро- станциялар, қишлоқ хўжалиги маҳ- сулотларини қайта ишлавчи қор- хоналар, ғишт заводлари, қури- лаш материаллари қорхоналари ва қўра қўра қурилади. Колхозлар қурилиш материаллари қорхоналари эса қишлоқда капитал қурилишнинг жа- дал суръатлар билан олиб бора- тилди. Республикаимизда тузилган 72 та ана шундай таъкилот мод- ди ва ишчи кучи резервлари билан қўра фойдаланиш, қурилиш ишлари таъинларини арзонлашти- риш соҳасида аниқ ишлар қилди.

Коммунистик туғйиш — жаро- нда колхозлар билан совхозлар ўртасидаги ишлаб чиқариш алоқа- лари ҳам ривожланапти. Бу қи- лоқдаги икки мулкчилик — дав- лат мулки ва колхоз-кооператив мулки ўртасидаги алоқаларнинг ривожланиши дедимиз.

Социалистик қишлоқ хўжали- қи қорхоналари — совхозларда социалистик ишлаб чиқариш мубо- абалари аниқ етув бўлиб, улар кўпроқ ривожланиш, моддий-тех- ники базани ҳам аниқ тараққий этиди. Айрим эконоистлар ана шунини назарда тутиб, колхозларни оммавий мулкда совхоз система- сига ўтказиш ва бу билан соци- алистик мулкчиликнинг икки фор- масини қўшиб масаласини ҳал этишни тақлиф қилиб чиққан эди- лар. Бундай нотўғри уришлардо- то, КПСС XXII съездида қадар бўлиб қолди. Колхозларнинг бундай тарafdорлари давлат мулки билан колхоз-кооператив мулкнинг бир- биринга яқинлашуви ва кейинчалик қўшилиб кетиши шундан бери таъинлий-хўжалик тадбири оғди- ланган. Ҳолоқун, бу жуда катта социал-иқтисодий проблема бўлиб, уни ҳал этиш шаҳар билан қи- лоқ ўртасидаги мармул фарқи иқтисоддан иборат объектнинг қи- муният билан боғланган эди.

Халқнинг ақлий-қиссий доир айта-ўйлаш қўриқларди. Жойларда тез-тез тематик савол-жа- ноб кечалари, лекция ва суҳбатлар уюштириб туриш, совет қў- нунлари ҳақида тушунириш иш-

суларининг тобора ўсиб бери- шдан ронига тўхталиб ўтди. Ана шу учрашу бўлиб ўтган агитпунктнинг қурилиш министр- лиги, трамвай-траллеibus трес- ти, «Энергосети» партия ташки- лотларини оғлини олганлар. Улар бу ерга олтин агитатор юбордилар, конституция нуқи ти очдилар. Бу ерда таъриблик юристлар ҳуқуқ масалаларни суздан сайловчилар билан юзбоялар ўтказмоқдалар. Қиш- қунларда агитпунктга энг сай- ловчилар келинади, ҳаваскор артистлар концерт қўйиб бери- шади.

Республика пойтахтининг бар- ча 28 сайлов округида халқ судья- ларининг қўрастилан номзо- доларининг сайловчилар билан учрашуви бўлиб ўтмоқда. Меҳ- наткашлар сайлов олди йиғи- лишларида халқ судьялари иш- ларини аниқ тақомиллашти- ришга қаратилган қўрастилан ама- лий тақлифлар қилинганлар.

Тошкентда сайлов комиссия- ларини янхўлаш ишлари тўхта- ланган деб қолди. Шаҳар Совети ижроия комитетини сайлов комиссиялари аъзоларига сай- ловчиларни ўқатиш тартиби тўғ- рисида йўл-йўриқ берди.

Тошкентда сайлов комиссия- ларини янхўлаш ишлари тўхта- ланган деб қолди. Шаҳар Совети ижроия комитетини сайлов комиссиялари аъзоларига сай- ловчиларни ўқатиш тартиби тўғ- рисида йўл-йўриқ берди.

Оржоникидзе районидаги 1-интернат ўқувчи - агитаторлар халқ судларига бўлажак сайлов- ларга катта таррабди қилишмоқ- да. Улар ўзларига биринчилик- ни қўриқиб олди. Суратда: агитаторлардан Т. Собирова (чалпан), Р. Абдураштова ва З. Жўраев ўртоқлар.

С. Махоров фотоси.

Оржоникидзе районидаги 1-интернат ўқувчи - агитаторлар халқ судларига бўлажак сайлов- ларга катта таррабди қилишмоқ- да. Улар ўзларига биринчилик- ни қўриқиб олди. Суратда: агитаторлардан Т. Собирова (чалпан), Р. Абдураштова ва З. Жўраев ўртоқлар.

Тошкентда сайлов комиссия- ларини янхўлаш ишлари тўхта- ланган деб қолди. Шаҳар Совети ижроия комитетини сайлов комиссиялари аъзоларига сай- ловчиларни ўқатиш тартиби тўғ- рисида йўл-йўриқ берди.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

КУМУШСИМОН ТИРГАК СИНОВДАН ЎТДИ

Кучли титан кумушсимон тиргакни йўқон симлар билан тортиб, шундан янги дора ишчи- ларни янги халқнинг бўлиб қол- ди. Титан симларини оғлини ва то довулга қадар шомолинг кучи тиргакка қанчалик тўр келишини синиб кўриди. Диаметр- нини синиб кўриди. Диаметр- нини синиб кўриди. Диаметр- нини синиб кўриди.

СЕХРЛИ ТОЛАНING ИЗИ

Химия «охиона»сида яна бир маҳсулот тайёрланди. Эрувин туғина толлари деб аталган толланининг нам соли туркумига яна бир маҳсу- лот қўшилди. Бу маҳсулот ок- сидланган титан диоксиди не- тизда яратилди.

ВАРНИЧНИК КИБЕРНЕТИК ЕРДАМЧИСИ

Электрон—ҳисоблаш маши- насини қардоғизларнинг ўқиш- да қарчларга ердан берди. Арманистон олимлари қар- доғизнинг маълумотларини машина тўшунадиған «тилга» таржима қилишчи махсус мо- дель яратдилар. Бу модельча чада ўзгачиқларда ишлайди ва юрак фаолияти вужудга ке- лтиридан энг майда ипульс- ларини ҳам қойиб қила олади.

ОЛИМЛАР АРХИВИ

Узбекистон Давлат марказий архиви фонди тарихий материал- ларга бой. Бу хужжатлар ораси- да республикаимиз олимларининг шахсий архивлари ҳам аниқгина.

ФЕЛЬЕТОН

Колхозга борганида умумий мажлисини устидан чиқиб қолди...

Бу гал ўртоқ олим табассум қилдилар-да...

2. Иш ягона структура асосида қайта шилансин...

Учун ишга киришди. У Ж. Қобилниёзовга биринчи тўхмат тошини отади...

Одам илм манбидан қанчалик кўп баҳраманд бўлса...

Бери кимнингдир ёрдамида исини чиқармай яширишга муваффақ бўлган одам...

ПУЧ ЕНҒОҚ

Этилган иш ва Оқунжоннинг шахсий характерида бўлган ноқулай хатти-ҳаракатлари таъкид қилинганда...

УЧ ШЕЪР

Уртага туш, сайрасин дўтор, Оқуш каби эт энгли парвоз...

САНЪАТ ДАРҒОҶИ

Кенг майдон ўртасида қад кўтарган ҳаёнаматли бино шу кўчаларда оқдотганидан ташқари...

«ЎЗБЕКФИЛЬМ»НИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ми, янгики ролларни зўр маҳорат билан ижро қилди...

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Portraits of artists and text about their performances in Tashkent.

Яқинда Москвада Бутуниттифоқ умумий оқдотилиши корхона ходимларининг катта конкурси ўтказилди...

Бадий фильмлар студиясида республика ҳаққ артисти Раҳим Пирмухамедовнинг ёш кино артистлар билан суҳбатлари турганда...

Учун ишга киришди. У Ж. Қобилниёзовга биринчи тўхмат тошини отади...

«ШВАРЦ-ВАЙСС» ТОШКЕНТ САҲНАСИДА

Германия Демократик Республикасининг яза оркестри санъаткорлари пойтахтимизга яна меҳмон бўлиб келишди...

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА 17 декабрда

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

4-БЕТ, 15 ДЕКАБРЬ 1965 ЙИЛ.

ПАЗАНДАЛАР

дадалари тоширилади. Қумуш медал олгадилар 100 сўмдан, бронза медал олгадилар эса 50 сўмдан пул билан мукофотланди...

ТЕЛЕВИДЕНИЕ 15 ДЕКАБРА. БИРИНЧИ ПРОГРАММА. Рус тилида: 18.00 — Телевизион лигилар...

ТЕАТР. НАВОИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/ХII да Риголетто. ХАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/ХII да Сарқомат дилбарим...

КИНО. Алдар нуса — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кунда ва кечурун). ИТАЛИЯЧА НИНОХ — НАВОИ НОМЛИ «ЎЗБЕКИСТОН»...

ЮБИЛЕЙ КЕЧАСИ. Юбилярга табриклар. А. Ф. Қозилоний асарларидан концерт.

СПОРТ. СПОРТЧИЛАР КИМЕГАРЛАР МЕҲМОНИ. Факультета ва спорт университетининг бу гали машгулотлари ўзбекистоннинг энг кучли спортчилари тақдир этилган эди...

СПОРТ. Спортчилар кимегарлар меҳмони. Факультета ва спорт университетининг бу гали машгулотлари ўзбекистоннинг энг кучли спортчилари тақдир этилган эди...

СПОРТ. Спортчилар кимегарлар меҳмони. Факультета ва спорт университетининг бу гали машгулотлари ўзбекистоннинг энг кучли спортчилари тақдир этилган эди...